

איסור טרפה ועניין "גלאט", וענין "בשר קפוא"

- א האוכל כזית מבשר בהמה שמתה או חיה שמתה או עוף שמתה לוקה שנאמר (דברים יד-כא) "לא תאכלו כל נבלה". וכל שלא נשחטה כראוי הרי זו מתה. ובהלכות השחיטה יתבאר השחיטה שהיא כראוי ושאינה כראוי:
  - ו האוכל כזית מבשר בהמה או חיה או עוף טהורים שנטרפו לוקה שנאמר (שמות כב-ל) "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו". "טרפה" האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית היער כגון ארי ונמר וכיוצא בהן. וכן עוף שטרף אותו עוף הדורס כגון נץ וכיוצא בו. ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה שאם מתה הרי היא נבלה. ומה לי מתה מחמת עצמה או הכה בסייף והמיתה או שברה ארי והמיתה הא אינו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה:
    - ז ואם הטרפה שלא מתה אסורה. יכול אם בא זאב וגרר הגדי ברגלו או בזנבו או באזנו ורדף אדם והצילו מפיו יהיה אסור שהרי נטרף תלמוד לומר (שמות כב-ל) "ובשר בשדה טרפה" וגוי (שמות כב-ל) "לכלב תשליכון אותו", עד שיעשה אותה בשר הראויה לכלב. הא למדת שהטריפה האמורה בתורה היא שטרפה אותו חית היער ושברה אותה ונטה למות ועדיין לא מתה. אף על פי שקדם ושחטה קודם שתמות הרי זו אסורה משום טריפה הואיל ואי אפשר שתחיה ממכה זו הבאה עליה:
      - ח נמצאת למד שהתורה אסרה המתה והיא הנבלה. ואסרה הנוטה למות מחמת מכותיה ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטריפה....
      - ט וענין הכתוב שהנוטה למות מחמת מכותיה ואי אפשר לה לחיות מהמת מכה זו אסורה. **מכאן אמרו חכמים זה הכלל כל שאין כמוה חיה טריפה.** (רמב"ם הל' מאכלות אסורות ד: א, ו-ט)
- א כבר ביארנו בהלכות איסורי מאכלות שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות. ולא נאמר (שמות כב-ל) "טריפה" אלא שדבר הכתוב בהווה כגון שטרפה ארי וכיוצא בו ושברה ועדיין לא מתה:
  - ב ויש שם חלאים אחרים אם יארעו לה תחשב טריפה **והן הלכה למשה מסיני**. ושמונה מיני טרפות נאמרו לו למשה בסיני ואלו הן. דרוסה. נקובה. חסרה. נטולה. פסוקה. קרועה. נפולה. ושבורה. (רמב"ם הל' שחיטה ה: א-ב)
- אין צריך לבדוק אחר שום טריפות מן הסתם חוץ מן הריאה** צריך לבדוק בבהמה וחיה אם יש בה סירכה, וכל הפורץ גדר לאכול בלא בדיקה ישכנו נחש. **הגה ונהגו ג"כ לנפוח כל ריאה אפילו לית בה ריעותא ובקצת מקומות מקילין שלא לנפוח רק אם היתה בה סירכה עוברת על ידי משמוש וכן עיקר.** (שולחן ערוך ורמ"א יורה דעה לט: א)
- יש מי שאומר שהבודק יכניס ידו בבהמה בזריזות בלא ריפיון ידים ואם נתפרקה שום סירכה כשמכניס הבודק ידו מוציא הריאה לחוץ ובודקה אם היא סירכה ימצא ראשה בריאה או בדופן ואם לאו רירא היא וכשירה ואין להקל בכך אלא בבהמת ישראל ואין סומכין על קולא זו אלא בבודק כשר וירא את ה' מרבים: **הגה ויש מתירין למשמש בסרכות ולמעך בהם ואומרים שסרכא אם ימעך אדם בה כל היום לא תנתק ולכן כל מקום שיתמעך תולין להקל ואומרים שאינו סרכא אלא ריר **בעלמא ואע"פ שהוא קולא גדולה כבר נהגו כל בני מדינות אלו ואין למחות בידם מאחר שיש להם על מה שיסמכו ומכ"מ צריך להיות הבודק ירא אלהים שיודע ליזהר למעך בנחת שלא ינתק בכח**** (שולחן ערוך ורמ"א יורה דעה לט: ג)
- בשר ששהה ג' ימים מעת לעת בלא מליחה נתייבש דמו בתוכו ולא יצא עוד ע"י מליחה ואין לאכלו מבושל אלא צלי**, ואחר שצלאו לא יבשלו ואם יבשלו מותר (ואין להשהות בשר ג' ימים בלא מליחה דחיישינן שמא יבשלו) (שולחן ערוך ורמ"א יורה דעה סט: יב)
- המורס מכל האמור שבשר המונח בתוך המקרר החשמלי [וכן בשר קפוא], אף על פי ששהה ג' ימים או יותר, מותר למלחו ולהכשירו לקדרה. וברור שמותר לעשות כן אף לכתחלה. (הרב עובדיה יוסף, שו"ת יביע אומר חלק ב - יורה דעה סימן ד)
- בדבר בשר שהוקרש בפריזער והוקשה כאבן אם נאסר בג' ימים למליחה כבר ראית דברי האחרונים שפליגי בזה וקשה להכריע בדבר שלא מצינו בדברי רבותינו הראשונים בזה. ובסברא דעת המחמירים תמוה דהא צריך ראייה לאסור באיסור זה שהוא רק חומרת הגאונים ובכמה דברים מקילין בו.... [ולכן] יש להקל. אבל רק בדיעבד, דלכתחלה להניח בפריזער כדי שיקרש ליותר מג' ימים יש לאסור אם לא לצורך גדול שכדיעבד דמי. (אגרות משה יו"ד חלק א סימן כז)